

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 100 Mk., z dostawą do domu 170 Mk., z przesyłką w Polsce 175 Mk., w innych państwach 210 Mk. — Za zmianę adresu dopłaca się 5 marek.

Sena
numeru 8 Mk.

Konto czekowe P.K.O.
140.561.

Reklamacje otwarte wolne
od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz nonpareil. Zwyczajnie 10 Mk. „Nadesłane” 30 Mk., „Nekrologia” 25 Mk., na pierwsze kolumnie 80 Mk., przed kroniką 60 Mk. Po kronice i komunikaty 50 Mk. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 4 Mk.

Cała stronica 10.000 Mk., pół stronicy 5.000 Mk., cała stronica pierwsza (pod nagłówkiem) 30.000 Mk., jedna stronica na 1. stronicy 10.000 Mk.

Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Na esia esia”.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drżej.

„Kurjer Lwowski” wychodzi z datą dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich l. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3 do 6. wieczor. — Adres dla telegr.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.

W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.” ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Droga do porozumienia.

Piszą nam z kół politycznych ukraińskich:

Przed wojną światową traktowano sprawę ukraińską w Rosji i Austrii jako sprawę bardzo małej wagi, bo oba te państwa kierowały się wyłącznie imperjalizmem czysto rosyjskim i centralizmem wiedeńskim. Rosja dążyła do zupełnego zniszczenia wszelkiej odrębności Ukrainy, a w Austrii stworzono najpierw partię „stanoruską”, gdy zaś Rosja zbyt pilnie się nią zaopiekowała ze względów państwowych, to wyszukała sobie Austrii antidotum w partii „narodowców”, która miała posłużyć jej do zwalczania moskalofilstwa na terenie galicyjskim.

Podpieraną raz jedną stroną, to znów na odmianną drugą i nie uczyszono wskutek tego żadnej z tych partii do zupełnego rozwoju politycznego.

Jednej i drugiej partii brak przytem dalej sięgającego zmyśłu politycznego. Moskalofile marzyli o złączeniu się z Rosją carską, nie przewidując wcale, że carat runie prędzej czy później, a z nim ich sny o „zebraniu” przezeń wszystkich ziem ruskich w jedną całość, a narodowcy w ciągłych targach o to, by dostać ukraińskie napisy na skrzynkach pocztowych pomalowanych na czarno-żółto, na dworcach, biletach kolejowych i t. p. drobnostkach stracili zupełnie psychiczną zdolność do ideowego konstruowania koncepcji własnej niezawisłej państwowości.

To też, gdy runęły Rosja i Austria, okazało się w całej pełni, że tym partiom politycznym galicyjskim brak wszelkich podstawowych orientacji politycznych. Moskalofile utracili bowiem jedyną podporę, carską Rosję, a galicyjscy Ukraińcy zostali izolowani politycznie, bo nie mieli żadnego związku politycznego z wielką Ukrainą i z Zakarpaczką Rusią. Okazało się to w całej nagości, gdy tam na wielkiej Ukrainie położył Ukr. Centr. Rada w r. 1917 pierwszy kamień węgielny wśród ogromnych trudności pod własną państwowość. Już w kilkanaście miesięcy później w Galicji zaznaczył się zaściankowy separatyzm narodowców: w listopadzie 1918 r. proklamowano tu osobną zachodnio-ukr. republikę; a na Rusi zakarpacckiej dążono do autonomii w ramach państwa węgierskiego lub czeskiego. Wszystkim razem brak jednego celu politycznego, jednolitego dążenia wszystkich do złączenia wszystkich ziem ukraińskich w jedno ciało państwowe, i ten rozdzwięk po dłuższych perypetiach ostatecznie doprowadził do tego, że wielka Ukraina tonie w morzu bolszewickim, na zakarpacckiej Rusi szerzy się moskalofilizm i prawosławie, a w Galicji najbardziej interesuje się ogół inteligencji ukraińskiej tem, czy będzie kiedyś jakieś państwo dra Petruszewicza, czy nie będzie, stając dziś, prawdę powiedziawszy, bez żadnego programu politycznego. Kompletna dezorientacja, z której wypływa cały szereg najrozmaitszych, najczęściej absurdalnych protokółów i koncepcyj, a więc: Skoropadzczyzna, monarchizm Wyszywanego, zlepkowe państwo na wzór Szwajcarii i t. p., żadną rzeczywistością nie warunkowane, fantasmagarje.

Sprawa gabinetu rozstrzygnie się w piątek.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Po wczorajszym posiedzeniu Rady ministrów premier odbył konferencję z kolegami z gabinetu w sprawie sytuacji, która wytworzyła się wobec zbliżającego się kryzysu rządowego. Na konferencji tej ostatecznie wyjaśniło się, że sytuacja taka dłużej trwać nie może. Uznano za konieczne, by premier porozumiał się z przedstawicielami frakcji sejmowych co do pozycji, jaką zajmie Sejm wobec rządu. W związku z tem premier zaprosi na dziś przedstawicieli wszystkich frakcji sejmowych i zażąda wyjaśnienia w sprawie następujących dwóch kwestii:

1) czy gabinet obecny cieszy się nadal zaufaniem Sejmu, a jeśli tak, to

2) zażąda od frakcji sejmowych, by pozostawiły mu wolną rękę do prowadzenia obecnie stosowanej polityki i obsadzenia tek wedle swego uznania.

Na odpowiedź klubów zamierza premier czekać do piątku i w zależności od odpowiedzi, w piątek nastąpi dymisja gabinetu, lub też obsadzenie tek wakujących według uznania premiera.

W razie, gdyby wskutek stanowiska frakcji doszło do kryzysu, to wedle informacji, jakich zaczerpnął nasz korespondent w kołach sejmowych,

nowy gabinet oprzeby się musiał na następujących frakcjach: PSL., Klub mieszczkański, chrześc. demokracji, Nar. zjedn. lud. i Klub pracy konstytucyjnej, że nowy gabinet co do zasadniczej struktury nie różniłby się wiele od gabinetu obecnego. Gdyby jednak do tego czasu sprawa wypadków na G. Śląsku uległa likwidacji, nie jest wykluczone, że do gabinetu weszliby też przedstawiciele NPR.

Prawica, reprezentowana głównie przez nar. demokr. usiłuje użyć wpływów, by swoich ludzi przemycić do gabinetu w razie ewentualnego przesilenia. Wątpliwe jest jednak bardzo, czy kombinacja taka dałaby się zrealizować, gdyż gabinet ten narażony byłby na zdecydowaną opozycję 4 frakcji lewicowych, tj. Wyzwolenia, NPR, Klubu Stapińskiego i PPS.

Warszawa. (E. E.) Premier Witos odbył szereg konferencji w sprawie obsadzenia teki min. spraw zagranicznych. Dotychczas bez rezultatu.

Warszawa. (E. E.) „Kurj. warsz.” wymienia wśród ewentualnych kandydatów na kierowników resortu spraw zagranicznych: posła R. Dmowski i Wl. Wróblewskiego. „Gaz. warsz.” wśród kandydatów przytacza: min. Rałaja i gen. Sosnkowskiego.

Kroki rządu z powodu wypadków górnośląskich.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Wczoraj w godzinach rannych przyjął Naczelnik państwa posła francuskiego w Warszawie, p. De Panafieu i odbył z nim dłuższą konferencję w sprawie górnośląskiej. Przebieg konferencji jest nieznan. Wiadomem jest natomiast, że stanowisko Naczelnika państwa w sprawie stosunku Polski do wypadków górnośląskich jest zgodne ze stanowiskiem rządu.

Dowiadujemy się również, że przebywającemu chwilowo w Warszawie konsulowi polskiemu w Królewcu, p. Srokowskiemu, polecono wczoraj udać się natychmiast na linię graniczną polsko-

śląską w celu czuwania nad ściśmym wykonaniem rozporządzeń o zamknięciu granicy polsko-śląskiej. Jednocześnie z nowymi zarządzeniami o ściśmym wykonaniu zamknięcia granicy, rząd zmuszony jest ostatnimi wypadkami zbrojnych wystąpień Niemiec do energicznej akcji dyplomatycznej.

Dla całości tej informacji dowiaduje się nasz korespondent, że niemiecki charge d'affaires w Warszawie, p. Girksen, odbył wczoraj dłuższą konferencję w ministerstwie spraw zagr. na temat sytuacji na G. Śląsku.

Z Rosji wraca 33 tysięcy uchodźców.

Z prac komisji repatriacyjnej w Warszawie,

Warszawa. (PAT). Komisja polsko-rosyjsko-ukr. repatriacyjna w Warszawie odbyła 6 plenarnych posiedzeń, na których załatwiono cały szereg spraw natury zasadniczej celem przyspieszenia powrotu jeńców naszych i ludności cywilnej z Rosji. Oprócz posiedzenia komisji mieszanej i podkomisji odbywają się prawie codziennie posiedzenia polskiej delegacji z rzeczoznawcami, celem uzgodnienia interpretacji układów. Delegacja w Warszawie porozumiewa się bezpośrednio za po-

mością aparatu Hughesa z delegacją polską w Moskwie i uzgadnia w ten sposób prace obu delegacji. W najbliższych dniach rozpocznie się przez Baranowce powrót 23 tysięcy uchodźców, przez Równo 10 tysięcy uchodźców i tych, którzy dążąc drogą kołową do kraju zgubili się (500 osób) w Związku. Jeńców wojennych bolszewickich Polska odesłała dotąd 19.605, podczas gdy Rosja sowiecka odesłała tylko 11.625.

PRZED URUCHOMIENIEM WOJEWÓDZTW MAŁOPOLSKICH.

Warszawa. (E. E.) W przyszły poniedziałek

rozpocznie się rozdzielanie personalu urzędniczego między 4 województwa małopolskie, celem uruchomienia ich.

Masy ludu ukraińskiego zachowują obojętność wobec tych wszystkich fantastycznych projektów, bo jeszcze bardzo dobrze pamiętają, jak dla tych projektodawców, podczas ich panowania tu w Galicji, ponosiły największe ofiary życia i mienia, a ofiary te poszły na marne, bo ci, dla których te masy je poniosły, w krytycznym czasie masy te opuścili i rzucili je na pastwę ślepego losu.

Masy te, pożalowania godne, wycieńczone do ostatka przez siedmioletnią wojnę, która na terenach przez nich zamieszkałych się toczyła, pragną na razie jednego tylko — zupełnego spokoju i dogodnych warunków do odbudowy własnego życia ekonomiczno-kulturalnego.

Jeśli tu i ówdzie słyszy się z ust chłopskich frazes: „to tak szcze nie bude“, to brzmi w nim ton trwogi, a nie pragnienia czy nadziei.

Całe społeczeństwo polskie powinno zrozumieć i odczuć ten tragizm tutejszych mas ludowych ukraińskich, od dawien dawna wspólnie z niem jedną ziemię zamieszkujących i dzielących jedną dolę i niedolę, i pomyśleć bezzwłocznie o tem, że wiekowego sąsiada poratować trzeba, skoro on sam podźwignąć się z ruiny nie może.

Leży to w żywotnym interesie narodu polskiego, by na terenie z ludnością mieszaną nie dopuścić do wzrastania niezadowolenia wśród warstw, stanowiących większość, i do zazdrości, wynikającej z faktu, że najbliższemu sąsiadowi lepiej się powodzi.

Kierownicze koła społeczeństwa polskiego powinny najpierw uzgodnić wewnątrz własnego społeczeństwa zasadę konieczności przyścia z pomocą ukraińskim masom Galicji wschodniej, a następnie podać im bratnią pomocną dłoń, by je podźwignąć do nowego życia ekonomiczno-kulturalnego na zasadach niebałamucenia ich politykomanją, ale sprawiedliwego zaspokojenia ich istotnych życiowych potrzeb.

A w takim razie masy te nigdy już nie pójdą na lep uwodzicielskich haseł i podszczuwań kliki demagogów emigracyjnych i domowych, skostniałych w nie mających już dziś rację bytu metodach, dyktowanych ongiś przez byłych hofratów austriackich.

Wyzwolony nareszcie z sieci tych uzurpatorskich demagogów naród ukraiński w Galicji wschodniej, kierując się własnym chłopskim rozumem, widzie wtedy z pewnością na właściwą drogę własnego życia politycznego i na tej drodze spotkać się musi z narodem polskim w zgodnej postawie.

Slgma.

Stosunki na Białorusi.

(Od naszego korespondenta.)

Wołożyn, w maju.

Pań starosta Wastman był niegdyś burmistrzem, potem z wyboru prezesem sądu pokoju w Orszy. Wybrał sobie Wołożyn i wyjechał tam w lutym br. wraz z żoną, która nie odstępowała go ani w krytycznych chwilach rewolucji rosyjskiej, ani czasu ostrzeliwania Mińska, ani wtedy, gdy ten cywil w każdym calu bronił z garstką policjantów połączeń między walczącymi oddziałami.

Wołożyn, to jedno z najbardziej zniszczonych miasteczek. I oto umieścił się p. starosta wraz z całą swą kancelariją z wszystkimi urzędnikami w 2 pokojach gminnego zarządu i począł organizować powiat. Powołał nąptwaliw ludzi, cien od Orszy, od Mińska, z Bobrujska — wszystko Polacy, których wygnały rządy bolszewickie z rodzimych progów, których przycięła Rzeczpospolita Polska, — jako wygnańców? Nie! Jako współpracowników przy budowie państwowości tam, na kresach. A są oni niezmiernie potrzebni.

Ludność tu mieszana. Stosunki zwikłane — i niezrozumiałe wręcz dla przybysza z zachodu. Katoicy i prawosławni mówią gwara „tutejsza“. Moskale, Niemcy, Polacy — bolszewicy byli i są tu panami, którzy siłą miecza, powiedzmy współczesniej bagnetu narzucali prawa, porządki (?), świadczenia. Nieznana została jakaś pół-mityczna Litwa i chodzą wieści niepokojące, że ona jeszcze przyść może. Czy przyjdzie? — pytają na każdym kroku, a w pytaniu owem jest wiele niepokoiu i trochę ciekawości — jak też ów Litwin wygląda?

Rzadko spotkać można uświadomionego Bia-

lorusina, którego nieokreślone zresztą bliżej programy niepodległościowe gruntu tu nie znajdują. Na ideologii białoruskiej dorabiają się jednak inne żywoty — rosyjskie.

Rozbitków tych jest tu dużo. W Lidzie — to nieszczęśliwcy, czyniwnicy, pozbawieni władzy i środków do życia, właściciele drobnych zagroddek, marzący o emeryturze, zapomódze, opiece ze strony rządu, gotowi poddać się każdemu prawu, każdej przemocy nawet za pełne korytko. W Wołożynie — to owa inteligencja rosyjska, która walczyła niegdyś — miała ideały — godziła się na obalenie caratu pod warunkiem niepodzielności Wszech-Rosji. Teraz sumienie patriotyczne nie pozwala im stać po stronie bolszewi — występują więc jako stronnicy Białej Rusi lub Litwy, jako czegoś przejściowego, co przemienie. Nie krepują się zbytnio. Żony ich i córki zostają nauczycielkami ludowymi i wykładają po szkołach — ale po rosyjsku, ba! po rosyjsku nawet dzienniki szkolne prowadzą. Ludność jest tutejsza, dla niej to wszystko jedno.

Z takim ludźmi, gdy jeszcze względem rządu carskiego w opozycji pozostawali, pracowal w instytucjach samorządowych. Był nawet jako człowiek zdolny, nieskazitelnie uczciwy, wysuwany przez nich na kierownicze stanowiska. Dziś role się odmierły. Przyjechał do ich środowiska jako przedstawiciel rządu — oni zostali względem niego w opozycji. Dawni sprzymierzeńcy stoja na swoich biegunach. Inteligencja rosyjska, dawniej nieficzna, ciągle w Polakach szukająca oparcia, dziś jest pania na polu opozycji, tak wdzięcznym w czasie wojny i tu jest jej siła. Ona też bez porównania lepiej od nas wyzyskuje obecnie kwestję białoruską jako maskę dla ideologii rosyjskiej.

Wie o tem dobrze p. starosta wożański — zna swe słabe i mocne strony — zna trudność sytuacji. Ten będzie tu panem, kto da krajowi spokój i porządek. Czujem okiem spogląda na knowania i dostarcza wioskom sól, cukier, ziemniaki, zboża na zasiew. Nie widziała tego dawno ludność tutejsza i oto slychać coraz to częściej zdumione głosy: więc rząd polski myśli o ludności? myśli o nas? Więc rząd nie jest tylko po to, by gniebić?

Przekonanie to trzeba wpajać czynami, czemś realnem i te realne rzeczy poczynają coraz częściej ukazywać się na naszych kresach. Znak to dobry.

S. Użemblo.

Dożywianie dziatwy w Polsce przez Amerykanów.

Wrażenia z wycieczki dziennikarskiej
Rudki, Sambor, Chyrów, Turka, Lomna.

Pomoc szlachetnego i wielkiego narolu Ameryki dla Polski nadsyłana tak obficie w czasach największej nędzy, grożącej tysiącom istot śmiercią głodową, trwa nieprzerwanie. Prawdziwy nasz przyjaciel Hoover zbudował sobie i swemu narodowi spiżowy pomnik wdzięczności w sercach narodu polskiego i jakkolwiek na łamach prasy, jako przedstawicielki opinii publicznej mejednostkoinie już wyrażano serdeczną wdzięczność za tę hojną pomoc, rzuconą całą garścią, to jednak niepodobna ograniczyć się na tem, co już powiedziano. Dług niezapomnianej naszej wdzięczności niech bodaj w części realizuje się w ten sposób, że prasa polska nie spocznie w wyrażaniu tego, co odozuwały tysiące chorych, rannych, trudami wojennem steranych żołnierzy, i całe armje głodnych obywateli nieszczęśliwej, wojną zniszczonej naszej ziemi i co czują te niezliczone masy głodem przymierającej dziatwy. Przemęła straszna wojna, ustala pomoc samarytańska dla żołnierzy, widmo nędzy wśród szerokich mas jeszcze nie ustąpiło zupełnie, ale przecież lepiej dziś i o chleb i o zarobek, niż czasu wojny, pozostała jeszcze potrzeba pomocy setkom sierót wojennych i dziatwie niezamożnych rodziców, jakiej liczne tysiące rozsiane po całej Polsce. Tej akcji Polsko-amerykański komitet pomocy dzieciom poświęca dalszą wyteżoną pracę i miliony dolarów.

Dożywianie dzieci tej naszej pociechy i nadziei w lepszą przyszłość Ojczyzny, to wielka rzecz. Zrozumieli to Amerykanie i z rozmachem iście amerykańskim zorganizowali akcję, a część

wykonała jej oddali w ręce polskich czynników obywatelskich. Olbrzymie, imponujące cyfry skonsumentowanych przez dziatwę pożywnych produktów wystarczą do wspomnianej oceny akcji — jednak dokładniejszy obraz jej działalności odsłania się dopiero przez osobiste zetknięcie się z ogniskami tej akcji, głównie na prowincji.

W tym celu odbyła się w tych dnach wycieczka dziennikarska, która prowadził naczelny inspektor Polsko-amerykańskiego komitetu pomocy dzieciom na wschodnią Małopolskę, p. Stanisław Moraczewski, energiczny, z zamiłowaniem oddany szczernej pracy, jaką mu powierzono w najuboższej połaci Polski. Towarzyszył tej przejażdżce, połączonej z kontrolą urzędową luźnator p. Żebrowski.

W słoneczny poranek ruszyliśmy doskonałym „kadłakiem“ w podróż. Szybko mknęło auto ulicami miasta i gościńcem gródeckim w samborskie i turczańskie placówki amerykańskiej ofiarności. W Rukach pierwszy postój. Są tu kuchnie chrześcijańskie i żydowskie. Z pierwszej korzysta 425, z drugiej 500 dzieci, ponadto w ochronce im. św. Felicji 75 maleństw posila się mlekiem sędzonym z ryżem, kakao, fasolą i grochem omaszczonym, kukurydzianą kaszką i białymi bułkami. Czystość panuje wzorowa w kuchniach. W komitecie zarządzającym zasiadają urzędnicy, nauczyciele, ksądz, rzemieślnicy bez różnicy wyznania i narodowości. Taki sam mniej więcej skład komitetu bywa wszędzie, gdzie tylko funkcjonują kuchnie i pijalnie.

Interesujące cyfry dostarcza nam Sambor, a zarazem wskazuje, co może zdziałać energiczna praca obywatelska. W samym Samborze jest 20 kuchni i pijalni, które dożywają 6.500 dzieci. W powiecie urządzono 7 kuchni dla tysiąca dzieci. Działwa, prócz wymienionych wyżej pokarmów, które na zmianę są podawane raz na dzień, otrzymuje tu codziennie białą bułkę wagi 7 dlogr. Pijalnia otwarta w różnych godzinach dla niemowląt. Osobna piekarnia wypieka tylko bułki. Na dworcu kolejowym urządzona kuchnia dla dzieci kolejarzy, z której korzysta 1.100 dzieci. Kuchnie odznaczają się czystością, dla każdej zbudowano specjalny piec z dwoma dużymi kotłami. Zewnętrzne ściany obite blaszkami, pudełek z mleka kondenzowanego, wyglądają jak opancerzone. Główna kuchnia mieści się w wygodnym budynku poklasztornym, dawniej Franciszkanów, który komitet miejscowy uzyskał bezpłatnie na 30 lat. Umieszczono w nim również ochronkę sierót po poległych im. ks. Błkowskiego. Działwa ochronki załączona jest do konsumentów kuchni. Magazyny obficie zaopatrzone w makę, cukier, ryż, kakao, tłuszcz, grysik kukurydziany, fasolę, groch i stopy pak z mlekiem w puszkach. Ciekawem jest, że ze sprzedaży próżnych worków i paczek pokrywa się administrację i personal płatny, złożony z 87 osób, a jeszcze pozostaje nadwyżka. Z ofiarnością amerykańską idzie w parze ofiarność miejscowego obywatelstwa, która łagodzi w wysokim stopniu marną egzystencję szerokich mas ludności. Kierownictwo kuchni spoczywa w rękach p. Władysława Dziadyka, dla którego energii i pracy nie mają słów pochwały wybitni członkowie komitetu miejscowego, oraz inspektorat lwowski dla wschodniej Małopolski.

W rzędzie zakładów zamkniętych, korzystających z pomocy amerykańskiej jest też w tych stronach zakład naukowy OO. Jezuitów w Chyrówie i szkoła wydziałowa, prowadzona przez Siostry Rodziny Marii w Lomnie, o czem niżej wspomniam. Po krótkiej wizytacji kuchni w Starym Samborze, stanęliśmy popołudniu w Chyrówie. Zakład chyrowski przechodził, jak wiadomo, bardzo ciężkie chwile podczas inwazji ukraińskiej, wywieziono wszystkich prawie księży-nauczycieli, bombardowano mury, zniszczono i wiele zrabowano, mnóstwo szyb zniszczono strzelaniną. Dziś już zakład wygoił się z ran wojennych, wro w nim życie. Około 400 uczniów otrzymuje tu naukę i całe utrzymanie, jest pośród nich syn dzielnego posła Korfantego, ponadto uczeszoza przeszło 90 eksternistów z Chyrowa. W zakładzie przyjęli nas ks. minister Konopka i rektor ks. Cieplak bardzo gościnnie, zwiędziliśmy wzorowe urządzenie zakładu, nieocenionej wartości gabineł zoologiczny i fizyczny, które cudem ocalały od zagłady, szpitalik itp., wreszcie piękna kaplica. Podkreślić należy słowa, jakie padły z ust kierow-

ków zakładu: „Zamknęlibyśmy niezawodnie z bólem serca nasz zakład naukowy jeszcze w pierwszych dniach stycznia, gdyby nie szlachetna pomoc Amerykanów“. Z końcem roku ubiegłego powstała bowiem — jak nas informowano — tak wielka trudność w nabywaniu niezbędniejszych produktów spożywczych, że było wprost wykluczoną karmić dalej taką liczbę wychowanków i liczny personel.

W murach zakładowych, wśród olszy klasztornej, przerywanej jeno śpiewem słowików w lesistym parku, dano nam wygodny nocleg, a już rankiem o g. 6. mknęliśmy przez Stary Sambor do Turki. Wschodzące słońce kąpało się w srebrzystej rosie na łanach zbóż i bujnych kobiercach trawy przydrożnej, w dali wylaniały się szafirowe szczyty wzgórz, wły się w dolinach jasną wstęgą szemrzące poranną modlitwę potoki górskie, a w szerokich korytach z poszumem jakiejś nieuchwytniej melodii, biegły wartko wody Dniestru i Stryja. Przepiękny obraz poranny, a na tle jego tu i ówdzie gromadka ruskich, zda się w ziemię wrosłych chat wieśniaczych. Słomiane strzechy ogrzewają słońca promienie, a w chacie niedza, głód. Są także chaty wśród tych pięknych wzgórz i szumiących wód, w których mieszkańcy zapomnieli, ani zaś nie mają pojęcia, jaki smak ma chleb, cukier... i dopiero w ostatnich czasach tu i ówdzie dotarła ofiarność Amerykanów. Komitet samborski założył w kilku wsłach kuchnię i posyła tam cukier, ryż, białe bułki i inne dary amerykańskie. Ież to jednak wsi zazdrości tym nielcznym wybrańcom i jakoby potrzeba ofiarności, aby uszczęśliwić te sierocy wioski...

Zrujnowana przez hordy rosyjskie i ukraińskie Turka, nad Stryjem, nie dźwignę się tak rychło z ruin. Sterczą one, te świadko strasznych dni, jeszcze dziś na wielkiej przestrzeni, miasteczka, a tylko gdzieniegdzie sklepiono jakiś obiekt ze starych cegieł, do domu podobny. Z nędznych lepianek i dusznych izb spieszą codziennie ome działy do baraku drewnianego, na którym powiewają flagi amerykańska i polska, po strawę ciepłą, pożywną. Bose to biedactwo, przeważnie w łachmany odziane. Polskiej i ruskiej działy 1685, a żydowskiej 939 korzysta z tego dobrodziejstwa. Może niejedno z nich zginęłoby z głodu już dawno, gdyby nie ów posiłek bodaj raz na dzień spożywany, a na pewno dużo, bardzo dużo jest takich dzieci, które wyłącznie tem żyją.

W uroczej, otoczonej górami przestronnej dolinie, 20 km. od Turki oddalonej, mieści się prywatna szkoła wydziałowa dla dziewcząt w Łomnie. Zapadła to wioska, zdala od gwaru miejskiego, nadaje się na placówkę naukową głównie dla działy schorzałej. Przed kilku dziesiątkami lat założył ją śp. arcyb. Fełński i oddał pod opiekę Sióstr Rodziny Marii. Czasy wojenne utrudniły zakładowi w wysokim stopniu egzystencję, a najkrytyczniejsze chwile nastąpiły, podobnie jak w zakładzie chyrowskim, z końcem r. 1920. I tu też przyszła w czas pomoc Polsko-amerykańskiego komitetu. Pustą szafarkę zakładową wypełniono i odtąd już zniknęło widmo głodu i groźba zamknięcia zakładu. Stwierdzają to Siostry, nie mając słów podzięk i wdzięczności. Tem więcej pomoc ta była potrzebna, że zakład w Łomnie nawiedziła epidemia tyfusu. Przeszło 50 wychowanek uległo gorączce tyfusowej. Pomoc lekarska bardzo utrudniona i kosztowna, podobno wizytę lekarską opłacić trzeba było 8.000 marek, więc nadludzkim wysiłkiem same Siostry ratowały chore dziewczęta, a w rekonwalescencji żywiły je darami amerykańskimi. Dziś, gdyśmy oglądali zakład, wystąpiły dziewczęta w liczbie około 100, witały pieśnią reprezentantów dobroczynnej instytucji, a jedna z nich w pięknych słowach podziękowała za pomoc. Dziewczęta wydobrzały już po chorobie, lica ich ogorzały słońcem, siły powróciły do dalszej pracy naukowej.

Oto wiązanka faktów, zebranych w ciągu dwudniowej wycieczki w południowej połaci naszego kraju, a ileż to podobnych faktów zebrachy można w całym rejonie Inspektoratu lwowskiego na wschodnią Małopolskę, ileż błogosławieństwa spada na tych, co wielkim duchem obywatelskim owiami, szła do nas dary z za morza i bliźnich ratują od zagłady. Cześć im!

A. Lech.

Słowacka Rada narodowa wobec powstania na G. Śląsku.

Departament polsko-słowacki Słowackiej Rady narodowej komunikuje nam: Słowacka Rada narodowa wydała z powodu powstania na Górnym Śląsku odezwę do narodu słowackiego, wyrażającą radość z powodu zrzucenia jarzma pruskiego i podkreślającą przy tej sposobności braterstwo polsko-słowackie.

Następnie odezwa zwraca uwagę na to, że Czesi, gnębielcie narodu słowackiego, usiłują skorzystać z okazji, aby wystąpić przeciw powstańcom górnośląskim.

Słowacka Rada narodowa wzywa przeto wszystkich Słowaków, żołnierzy armii czeskiej, aby nigdy i pod żadnym pozorem nie dali się zmusić do jakichkolwiek kroków przeciwko braciom-Polakom, powstańcom górnośląskim.

„Niech ani jedna kropla krwi słowackiej się nie wyleje za husytów czeskich przeciwko braciom polskim“.

Z Departamentu polsko-słowackiego S. R. N.

Chrobrzyński w. r.

Sprawy słowiańskie.

KOMUNISCI NA SŁOWACZYŹNIE.

Pisma czeskie donoszą, nie bez obawy, że okolice przemysłowe Bratislavy (Preszburg) są podminowane przez agitację emisariuszy Beli Kuna, który pamięta swe zwycięstwa nad Czechami w roku 1919 i w Rosji sowieckiej siedząc, chce obalić Czechosłowację.

Na Słowaczyźnie jest dużo komunistów, a wszyscy idą po linii bolszewickiego mąjaronstwa pod wodzą Hegedüsa, Horvatha i innych Madjarów. Ostoją komunizmu jest rządowa fabryka dynamitu w Preszburgu! Ostatnio rozrzucono masami odezwę, w której komuniści zapowiadali, że rząd praski dąży do zbrojnej interwencji na Śląsku. — Zapłatanie się więc Pragi w awanturę z Polakami ma być hasłem do rewolucji sowieckiej na Słowaczyźnie, utrzymują Czesi, a tego czekają też „węgierscy legionisści“ w Polsce. Jednym słowem Czesi utyskują na trójprzymierze: Beli Kuna, Belwederu i Budy, rezydencji Horthyego.

RUSCY SOCJALIŚCI W PRADZE.

W Zielone Świątki odbył się w Pradze IX. kongres socjalistów czeskich (partja Kłofacza). Przypominamy, że ta partja socjalistyczna jest nie tylko antybolszewicka, ale i antymarxowska, uważająca socjaldemokrację za twór ideologii żydowsko-niemieckiej, a węc mutatis mutandis raczej podobna do naszej NPR. Kłofacz jest nadal gorącym rusofilem i wrogiem popierania Ukraińców na Rusi Zakarpackiej, którym odmawia wogóle prawa istnienia. Na Zjazd zawitali goście z bratnich partji słoweńskiej i chorwackiej, bawiący w Pradze eserzy, rosyjscy emigranci. Przemawiało na inauguracji 2 Rusinów. Dr. E. Walnicki, imieniem Galicji wschodniej w krótkich słowach wyraził żal, że Ruś nie ma tej wolności co inne narody i złożył uznanie Kłofaczowi i jego partji, która miała zawsze „mazor na nacionalism“. Z czeskiej Rusi Zakarpackiej imieniem „ruskiej trudowej partji“ robotnik Simulik malował czarną dolę Rusi węgierskiej, która nadal żyje pod wielkim uciskiem, ale polega na opiece Kłofacza, poczem z gorącymi słowami zwrócił się do obecnych „synów naszej matki jedynej, Wielkiej Rusi“.

Czerezwyczałki mordują wciąż.

Sowiecka republika ma wejść w znak pracy. Dziś „front trudu“ — to hasło sowieckie. Sowjety ogłosiły amnestję zupełną dla uchodźców. „Wpered“ więc piętnuje te czynniki ukraińskie, które skierowują emigrantów ukraińskich raczej do legji cudzoziemskiej niż do korzystania z amnestji bolszewickiej.

Nie wchodzimy, czy rząd URL! chce naprawdę wysyłać do Marokka kozaków swych. Notujemy atoli głosy prasy, które świadczyłyby, że

„Wpered“ nie jest należycie przez towarzyszy partyjnych poinformowany co do pracy radiańskiej. Bessarabskie „Nowoje Słowo“ donosi z Odessy, że wranglowców, którzy skorzystali z amnestji sowieckiej, oddano czerezwyczałce, która o ile nie rozstrzelała, trzyma ich pod strażą w koszarach. Lwowska „Chwila“ donosi, że uchodźcy odstawiani na granicę sowiecką są przez „czekę“ rozszerehwani i wzywa rząd polski, by zapobiegł gubieniu ludzi, jakim jest pozostawienie ich łasce bolszewickiej. „Ridnyj Kraj“ donosi, że władze polskie nie puszczaia uciekinierów z Ukrainy radiańskiej, wobec czego ci wpadają w ręce bolszewików, którzy mordują ich. W ten sposób w Skale wydano w ręce „czekę“ i korespondenta „Rid. Kraju“, którego los jest nieznan.

To są sprawy, które muszą być wyjaśnione. Pewne pismo polskie podniosło zarzut, że utrzymanie prawa naszego asyllum jest sprawą czysto pieniężną.

Oba te zarzuty są zbyt ciężkie, by nie wymagały należytej interwencji.

Sprawa ta jest o tyle u nas błędnie postawiona, że co innego jest dawanie przytułku na naszej ubogiej ziemi, a co innego jest prawo zbiega, który chroni się przed narodem czy wyznaniem prześladowanem. Nie możemy być kolonią „bieżeniców“, ale i nie wolno nam służyć za ścianę, pod którą „czeki“ rozstrzelują swe ofiary.

Przykład miłości chrześcijańskiej.

KS. TEODOROWICZ GROZI.

(Koresp. własna „Kurjera Lwowskiego“).

Warszawa, 21. maja 1921.

Znamenny fakt zdarzył się po mowie ks. Teodorowicza w Sejmie. Podczas patetycznej mowy arcybiskupa ormiańskiego panowała niesłychana wrzawa. Wśród postów ludowych panowało ogólne wzburzenie. Prawica republikowska gorąco.

Ks. Teodorowicz skończył. Schodząc, podniósł rękę do góry i, zwracając się do ludowców, zawołał: „Ja wam pokażę!“. W tej chwili z ław lewej padła odpowiedź: „Dajcie mu nóż do ręki“.

W OBRONIE BISKUPA BANDURSKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.). Prezes klubu P. S. L. Jan Dębski przedłożył Sejmowi wniosek w sprawie prześladowania, któremu ze strony władz kościelnych ulega ks. biskup Bandurski i w sprawie odpowiedniego użycia zasłużonego kapłana w sposób najproduktywniejszy dla państwa.

WYWLASZCZENIE DÓBR DUCHOWNYCH.

Warszawa. (Tel. wł.). Poseł Bryl imieniem klubu P. S. L. przedstawi Sejmowi wniosek nagły w sprawie natychmiastowego wywłaszczenia dóbr duchownych i kościelnych bez czekania na przebiekającą się aprobatę papieską.

PRZED LIKWIDACJĄ STRAJKU W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIEM.

Warszawa. (E. E.) „Przeł. Wiecz.“ dowiadyuje się, że ze strony naczelnych władz robotniczych istnieje silna tendencja do zlikwidowania częściowego strajku w Zagłębiu Dąbrowskiem, który wybuchł przed kilku dniami na tle zatargu o wymiar podatku dochodowego. Likwidacja strajku jest konieczna ze względu na ogólne położenie kraju.

ZWIĄZEK PAŃSTW BAŁTYCKICH.

Ryga. (E. E.) Radjo. D. 3. czerwca br. odbędzie się w Rydze zjazd ministrów zagranicznych Lotwy, Estonii i Litwy w celu omówienia projektowanego przez Litwinów Związku państw bałtyckich.

Dokęła sprawy górnosląskiej.

WOJUJĄCE NIEMCY.

Berlin. (E. E.) Radio „Freiheit“ i „Rothé Fahne“ przynoszą szczegółowe wiadomości o ustawicznym werbunku ochotników w Niemczech. Zorganizowano tu wysyłkę pociągów z ochotnikami przeważnie studentami. Zarządy Wehrmachtu nie sprzeciwiają się wcale tej zupełnie otwarcie prowadzonej akcji.

Berlin. (E. E.) Operacjami oddziałów niemieckich na G. Śląsku kierują oficerowie sztabu generalnego niemieckiego.

KOMUNIKAT POWSTAŃCZY.

Bytom. (EE) Radio. Komunikat powstańczy z 21. bm. Przewidywany atak niemiecki rozpoczął się o godz. 4. od strony Gogolina, ewakuowane go przez powstańców na żądanie komisji międzysojuszniczej celem stworzenia pasu neutralnego. Nieprzyjaciół uderzył w kierunku Leszna—Kalinów piechotą w mundurach Reichswehry i oddziałami cywilnymi Wehrmachtu. Niemcy rozporządzają silną artylerią i środkami technicznymi, sprowadzonymi z Niemiec. Powstańcy odpowiadają bohaterскими kontratakami. Niemcy zajęli Kalinów. Zacięta walka na innych odcinkach trwa. Ataki nieprzyjaciela nad Odrą odparła polska grupa podziemna.

W OFENZYWIE NIEMIECKIEJ UCZESTNICZA ŻOŁNIERZE REICHSWEHRY.

Berlin. (EE) Radio. Rozpoczęta wczoraj ofenzywa niemiecka zawdzięcza swe powodzenie ciężkiej artylerji, sprowadzonej z Niemiec. Pod Gogolinem stwierdzono udział 105 mm. armat. Niemcom udało się zająć Górę św. Anny, na półn. zachód od Kędzierzyna. Atak niemiecki ma na celu przebić centrum polskiego i obejść linję Odry. Niemcy atakują równocześnie od strony powiatu Oleskiego, dążąc przez Lubliniec na Bytom—Katowice. Trzeci atak niemiecki idzie od Raciborza na Rybnik w kierunku Gliwice—Zabrze. W ofenzywie tej uczestniczą żołnierze Reichswehry przy pomocy samochodów pancernych i ciężkiej artylerji.

ZNAKOMITY DUCH WOJSK POWSTAŃCZYCH.

Bytom. (EE) Radio. Duch wojsk powstańczych dotąd znakomity. Wskutek zręcznej taktyki dowództwa, ciężka artylerja niem. wyrządza małe szkody.

WĘGIEL ŚLĄSKI A ODSZKODOWANIA.

Berlin. (E. E.) Radio. Niemiecka komisja długów wojennych wysłowała do alianckiej komisji odszkodowań notę, w której w związku ze sprawą odszkodowań skarży się na krytyczną sytuację gospodarczą Niemiec, spowodowaną brakiem węgla górnośląskiego.

POWSTAŃCY ZAPROWADZILI NA G. ŚLĄSKU REGULARNĄ WYSYŁKĘ WĘGLA.

Bytom. (EE) Radio. Ze Śląska odeszło 8 pociągów do Polski i Czechosłowacji z ładunkiem węgla (5500 ton). Powstańcy weszli w kontakt z odbiorcami, zaprowadzając regularną wysyłkę węgla.

DZIENNIKI NIEMIECKIE PATRZA TRZEŻWO NA SPRAWĘ ŚLĄSKA.

Berlin. (E. E.) Prawie wszystkie dzienniki omawiają w artykułach wstępnych stanowisko koalicji w sprawie śląskiej i na ogół przestrzegają przed robieniem sobie wielkiej nadziei na Śląsk z okazji ostatnich wystąpień L. Georgea. Stanowisko Anglii bowiem tłumaczy się strachem przed konkurencją ekonomiczną Francji, którą rozwinię przy pomocy węgla górnośląskiego.

FRANCJA PROPONUJE INTERWENCJĘ NA G. ŚLĄSKU.

Paryż. (PAT) Ambasador francuski w Londynie hr. Qualaire uczynił wczoraj w angielskim przedzie spraw zagnamioznych krok, aby spowodować wspólną interwencję aliantów w Berlinie ce-

lem wezwania rządu niem., aby położył kres wysyłce ochotników na Górną Śląsk. Ambasador francuski podniósł konieczność ścisłego współdziałania między członkami komisji międzysojuszniczej w Opolu celem przywrócenia porządku, co mogłoby być ułatwione przez zbiorową interwencję u powstańców. Jak donoszą, angielski pułkownik Percival nie chciał wejść w rokowania z powstańcami, albowiem krok taki byłby uznaniem powstańców.

RZYJACIELSKA ADMONICJA.

Paryż. (PAT) Na zlecenie swego rządu, ambasador angielski udał się do przedstawiciela niemieckiego Daniela z wezwaniem do rządu niemieckiego, aby powstrzymał się od środków bojkotu przeciw G. Śląskowi, aby zaprzestął dalszego powstrzymywania wysyłania potrzebnych funduszy na G. Śląsk, oraz aby nie stawiał przeszkód w zakresie aprowizacji G. Śląska, albowiem wszystko to utrudnia przywróceniu spokoju.

TRZY GROSZE P. BENEŠA.

Praga. (PAT) „Tribuna“ donosi, że dr. Benesz uda się w podróż do Londynu dnia 28. bm., a powróci do Pragi dopiero dnia 15. czerwca br. Ten dłuższy pobyt w Londynie pozostaje w związku nie tylko z obradami nad zmianą statutu Ligi narodów, ale także z konferencjami w sprawie traktatu handlowego czesko-angielskiego, który ma być wkrótce zawarty. Niewątpliwie dr. Benesz w czasie swego pobytu w Londynie niejednokrotnie omawiać będzie z ministrami angielskim także aktualne zagadnienia międzynarodowe, a w szczególności także kwestję Górnego Śląska.

Zamach stanu w Portugalji.

Londyn. (PAT) Z Lizbony donoszą, że dokonano tam zamachu stanu, który popieranym jest przez monarchistów. Rewolta pozostająca pod ochroną wojskowości rozpoczęła się w niedzielę. Kierownikiem ruchu jest Machado Los Santo. Prezydent ministrów i inni ministrowie zostali aresztowani.

Paryż. (PAT) Według wiadomości z Lizbony, gabinet ustąpił. Gmachy ministerstw są bronione przez oddziały marynarki. Część gwardji republikańskiej urządziła wrogą manifestację przeciw ustępującemu gabinetowi. Zachodzi możliwość natychmiastowego rozwiązania parlamentu. Jak donoszą z Londynu, osoby, które przybyły z Oporto, mówią o rozruchach w Lizbonie, podtrzymywanych przez żywioły anarchistyczne, oraz przez pewne koła wojskowe. Według tych pogłosek, aresztowano wszystkich ministrów.

Złote gody placówki naukowej.

Lwowskie żeńskie seminarjum nauczycielskie, obchodziło w niedzielę uroczyste jubileusz 50-letniego istnienia i pracy naukowej. Historia tego okresu działalności, nieraz w bardzo przykrych warunkach, a pełnej obfitości plonów, zajmie chlubną kartę w dziejach szkolnictwa polskiego, rozwijającego się z żywiołową szybkością, mimo nakładanych pęt zaborczego rządu.

Na jubileuszowe gody przybyli dygnitarze szkolni, dawni nauczyciele i uczennice, przedstawiciele pokrewnych kierunków pracy i oczywiście obecne grono nauczycielskie i uczennice, którym los przeznaczył pracować już na niwie własnej, pod rządami własnego Państwa.

Przed 50 laty pierwsze nabożeństwo odprawiono w katedrze ormiańskiej, więc i dziś, dla uszanowania tego pamiątkowego momentu w tej samej katedrze zgromadzili się uczestnicy jubileuszowych godów na nabożeństwie dziękczynnym. Potem w sali ratuszowej uroczyste zebranie nastąpiło. Wypełniła się sala i galerje, a głos zabrał obecny dyrektor seminarjum dr. Nitman. Witał serdecznie obecnych i przedstawił znaczenie jubileuszu instytucji, która była pierwszą urzędową placówką kształcenia kobiet. Podkreślił jak wielkie znaczenie ma kobieta w życiu społecznym w Polsce, zaznaczył, że seminarjum dało społeczeństwu przeszło 5,000 nauczycielek, wśród których znajdują się przewodniczki ruchu umysłowe-

go i społecznego, wybitne autorki, wzorowe matki, kwiat nauczycielstwa polskiego. Wspomina ze szczególnym rozrzwaniem imię p. Wechslerowej, jednej z pierwszych nauczycielek w zakładzie, dziś jeszcze żyjących, przyczem obecnej na sali p. Wechslerowej, zajmującej honorowe miejsce, urządzili obecni owację. Na zakończenie przemówienia dał mowca wyraz szczerej radości, że jubileusz obchodzi się w wolnej, zjednoczonej Polsce, wreszcie odczytał treść depezy, które wysłał do Naczelnika Państwa, marszałka Sejmu Trampczyńskiego, ministra oświaty Rataja i posła Korfanego.

Nastąpiły przemówienia reprezentacyjne z wyrazami życzeń dla dalszej pomyślnej pracy. W imieniu miasta przemówił wicepr. dr. Chłamtacz, potem kurator szkolny p. Sobiński pięknych słów wiązanek wypowiedział na jubileusz, a z kolei przemawiali im. Tow. nauczycieli szkół wyższych p. Kukliński, a im. seminarjum naucz. męsk. dyr. Jastrzębski. Odczytano depezy z Warszawy, Krakowa, Lublina i inne, poczem chór uczennic pod batułą p. Loeblowej odśpiewał Niewiadomskiego utwór na jubileusz, do słów p. Loeblowej. Szereg dat, ujętych w sprawozdaniu z 50-letniej pracy seminarjum przedstawiła p. Strzelecka, a dawna uczennica, dzisiejsza dyr. szkoły p. Rudnicka i obecna uczennica p. Będkowska przemówiły, nawiązując do jubileuszu. Śpiewał jeszcze chór uczennic utwór kompozytora i prof. konserwatorium p. Friemana „Ode do wolności“, przy akompaniamencie fortepianowym autora.

Popołudniu w salach seminarjum odbyło się towarzyskie zebranie, które miało przebieg bardzo miły i serdeczny. Godną jest widzenia wystawa prac uczennic, urządzona w salach seminarjum z okazji jubileuszu.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Joanny; gr. kat. Mokyja m. Jutro rz. kat. Urbana I. p.; gr. kat. Jepyfanya ep. — Wschód słońca 3 31, zachód 7 11.

Repertuar teatru miejskiego.

We wtorek „Biały mazurek”.
W środę „Tajfun“, dramat w 4 aktach Lengyela — gość. występ Brydzińskiego.
W czwartek „Cavalleria rusticana“ i „Pajace”.
W piątek „Tajfun“, występ Brydzińskiego.
W sobotę popoł. „Chory z urojenia“. — wieczór „Pajace“ i „Cavalleria“.

We Lwowie.

— Towarzystwo strzeleckie wzywa swoich członków, by we czwartek 26. maja zebraли się o godz. 7.30 rano w ratuszu celem wzięcia udziału w uroczystości Bożego Ciała.

— Na dochód górnoślązaków i Kola górników, słuchaczy Politechniki odbędzie się 25. bm. w salach Kasyna i Kola lit. art. „Wieczór górniczy“ Kola górników, słuchaczy oddziału górniczego lwowskiej Politechniki. Protektorat przyjęli pp. Stanisława Gałęcka, Irena hr. Lamezan-Sahns, Kazimiera Neumanowa, dr. Kazimierz Gałęcki, gen. Stan. Haller i rektor dr. Pawlik. Zaproszenia i bilety nabywać można od dziś w Kasynie i Kole lit. art.

— Zebranie dyrektorów szkół średnich obradowało w niedzielę. W zebraniu brało udział 19 dyrektorów szkół średnich we Lwowie, a 10 z prowincji. Obecny był także kurator p. Sobiński i 2 wizytatorowie. Po referatach 1) w sprawie zorganizowania skautingu szkolnego, 2) naglących potrzeb szkolnictwa średniego i stanowiska dyrektorów szkół średnich w najnowszych planach organizacyjnych, wybrano nowy wydział do którego weszli pp. Nogaj (przewodn.), Droplowski (sekr.), Schirmer (skarbnik), Mazurek, Janowski i Nitman.

— Bronisława Rychter Janowska, znana zaszczytnie artystka malarka, przybyła do Lwowa gdzie urządza w najbliższym czasie wystawę z której dochód przeznaczona na komitet studenta-żołnierza.

— Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie. We środę 25. bm. o godz. 6.15 odbędzie się tygodniowe zebranie, na którym p. dr. inż. St. Bienkowski wygłosi referat pt. „Wyniki współpracy kapitału i pracy“ (spostrzeżenia z praktyki).

— **Obywatelski czyn.** P. Aleksander Krzeczumowicz darował 390 morgów ze swego majątku Sosnów, w pow. Podhajeckim, na osady dla inwalidów 8. pułku ułanów im. ks. Józefa Poniatowskiego, w którym służą obaj jego synowie.

— **Z Polskiego towarzystwa przyrodników im. Kopernika.** Uroczyste posiedzenie oddziału lwowskiego ku czci śp. profesora dra Rud. Zuberera odbędzie się we wtorek 24. bm. o g. 6 wiecz. w sali Instytutu geolog. uniwersytetu, ul. Długosza 8. Na porządku dziennym: 1. Przemówienie wstępne prez. prof. dra Jana Hirschlera. 2. Przemówienie prof. dra Juliana Tokarskiego pt.: „O działalności prof. Zuberera na polu mineralogii i petrografii“. 3. Przemówienie prof. dra Wojciecha Rogala, pt.: „O działalności nauczycielskiej i naukowej prof. Zuberera na polu geologii“.

— **Miejska komisja aprowizacyjna** uchwaliła na ostatnim posiedzeniu na wniosek r. Salamandra, aby obrady jej były jawne. Radca Stobiecki, kierownik biura aprowiz. stwierdził, że mąka żytnia, jaką gmina otrzymała, jest nie do użycia i że z tego powodu chleb wypiekany z tej mąki, jest marny. P. Krzyształowicz, dyrektor rzeźni, podniósł obecny doskonały stan bydła w kraju i stwierdził, że jakkolwiek ceny u producentów i w rzeźni spadły do 60 mk. na 1 kg., nie odczuwa jednak ludność żadnych zmian w sprzedaży detalicznej. Obecnie sprzedaje się mięso w 6 sklepach miejskich, w których ósma część ludności zaopatruje się w mięso. R. Salamander wykazał, że mięso we Lwowie jest coraz droższe, a dzieje się to głównie od czasu ograniczenia zakresu działania urzędu walki z lichwą. Wniósł, aby na razie nie przyjęto do wiadomości sprawozdania dyrektora rzeźni i żądał wyboru komisji, któraby zbadała zarzuty, podniesione przez gener. delegata i przysłała ze sprawozdaniem na pełne posiedzenie komisji aprowiz. Wniosek ten po poparciu przez r. Chrystowskiego został przyjęty, a do komisji dla zbadania sprawy mięsa wybrani zostali nasi pp. Brodacki, Bogdanowicz, Dąbrowiecki i Soupper. R. Dworzak żądał poprawy jakości chleba, wypiekanego we Lwowie.

— **Posiedzenie komisji czyszczenia miasta** odbędzie się w sobotę 28. bm. o g. 6 popoł. w sali komisyjnej. Na porządku dziennym: 1) Sprawozdanie kierownika zakładu czyszczenia miasta. 2) Wnioski członków.

— **Z sali sądowej.** W marcu 1919 r. przyprawiono na ukraiński posterunek żandarmerji w Rokicie legionistę Jana Lipkę jako jeńca. Lipkę trzeba było odprowadzić do dalszej komedy w Dąbrowcy. Ponieważ nie było pod ręką żołnierzy w służbie, funkcji tej podjął się na ochotnika Wasyl Zabłocki. Wziął karabin i ruszył z jeńcem w drogę. Po pewnym czasie wrócił, donosząc, że jeńca odprowadził. Dopiero w kilka miesięcy później znaleziono w lesie, przez który Zabłocki miał przechodzić z Lipką, trupa jeńca z czaszką strzaskaną wystrzałem karabinowym w tył głowy. Zabłocki, przesłuchiwany kilkakrotnie, zeznał za każdym razem odmiennie, w zeznaniach się wikał. Wczoraj stanął Zabłocki przed lwowskim sądem przysięgłych oskarżony o zbrodnię skrytobójczego morderstwa. W celu powołania nowego świadka, rozprawę odroczone.

— **Puzappowskie zboże.** Do sędziego śledczego dra Lockera przyniesiono wczoraj z dworca Podzamcze próbkę zboża puzappowskiego. Grudka ta, wielkości bułki, koloru szaro-zielonego, zbita w zagadkowa masę, przypomina raczej cenne okazy geologiczne, rodzaj wapienia czy... granitu może. Cudowny okaz wzbudza wyglądem uśmiech przestachu, jednocześnie szacunku dla naszych odpornych żołdaków, które nieraz trawiły podobne „cuda“, przeistoczone w postać chleba. Skandaliczne to „zboże“ wozilo się wagonami, wyrzucało się pieniądze państwowe, dostawiało do młynów i zatrzymało ludzi po to, by umożliwić kilku dostawcom zrobienie miliardowego majątku.

— **Zbieg nazwisk.** Z powodu aresztowania Józefa Bratkowskiego, członka szajki fałszerzy banknotów dolarowych proszą nas o wyjaśnienie, że przestępca nie jest żadnym krewnym, ani nawet znajomym poważanej w mieście rodziny pp. Bratkowskich, a to: Leona Bratkowskiego, b. radnego miejskiego, Karola B., dyrektora zakładu kapielowego w Bruchowicach, Jana B., urzędnika pocztowego, śp. Adama Br., kupca i śp. Marijana B., urzędnika magistratu.

— **Samobójstwo na Zniesieniu.** W jarze koło Zniesienia znaleziono w niedzielę rano zwłoki kobiety-samobójczyni, rzekomo Heleny Witkowskiej. Denatka zadała sobie śmierć wystrzałem z rewolweru pod brodę. Powodem samobójstwa — zawód miłosny. W ciągu całego dnia leżały zwłoki bez dozoru, oglądane przez masy niedzielnych spacerowców-gapiów. Widocznie organy bezpieczeństwa i organy śledcze przestrzegają także — z niepotrzebną zresztą w takich wypadkach skrupulatnością — ustawy o odpoczynku niedzielnym.

— **Chleb nasz powszedni.** Bazył Kochanowski, elektryk z biura handlowego, doznał wczoraj zatrucia po najeżeniu się chleba. Spożył trzy miejskie specjalne musiał udzielić energicznej pomocy pogotowia ratunkowe.

W Polsce i na świecie.

— **Na najbliższe cele nauki polskiej.** Z Warszawy donoszą: Wybrana przez radę m. Warszawy komisja pomocy dla badań naukowych oświadczyła, że na ostatnim swem posiedzeniu postanowiła dokonać podziału sum, złożonych na najbliższe potrzeby nauki polskiej. Podział nastąpi po wysłuchaniu opinii rzeczoznawców specjalistów lub instytucji naukowych. Ogółem wpłynęło dotychczas 2,642.140 mk. Obok nadesłanych już podań będą przy podziale wymienionej sumy rozważane zgłoszenia, które wpłyną do 6 czerwca br.

— **Reforma roku akademickiego w Polsce.** Z Warszawy donoszą: Departament nauki i szkół wyższych ministerjum zwrócił się do zarządów wyższych uczelni, aby zastanowiły się nad propozycją przystosowania akademickiego roku szkolnego do roku szkolnego w szkołach średnich, tj. aby rok szkolny kończyły w czerwcu a nie w lipcu, a rozpoczynały go 1. września.

Ma się to stać na wniosek wydziału higieny szkolnej ministerstwa, które podniosło, że miesiące czerwiec i lipiec są w naszym klimacie najbardziej upalne i szczególnie w miastach nie sprzyjają pracy umysłowej.

— **Krwawe zajście w Borysławiu.** Donoszą nam z Borysławia: W piątek d. 20. bm. około 3 popoł. udało się trzech funkcjonariuszy kopalni „Meta“ na obszar tejże, aby odtoczyć szyb samoczynny, gdyż wylewająca się zeń obficie ropa, spływała strumieniem i groziła w razie jakiejś nieostrożności, wywołaniem nieobliczalnego w skutkach pożaru. Strajkujący robotnicy urządzający wydobycie z tzw. „helcu“, sądzili, że mają do czynienia z lamistrami. W ciągu kilku minut olbrzymi tłum mężczyzn i kobiet rzucił się ku wspomnianej kopalni i wywaliwszy ogrodzenie, zmasakrował niewinnych ludzi, nie myślących zresztą bynajmniej o „podjęciu pracy“. Jednego z pobitych, zlanego krwią, wleczono przez Wolankę do domu ludowego, gdzie odbył się nad nim „sad“ partyjny, drugi, nieprzytomny, pozostał na miejscu. Stan tego jest groźny. Kilku żołnierzy, którzy usiłowali tłum powstrzymać, musiało ustąpić wobec naporu. W nocy przybył znaczniejszy oddział wojska, celem zapobieżenia dalszym wypadkom tego rodzaju.

— **Zagadkowa sprawa lekarza ukraińskiego.** Z Wiednia donoszą nam: Podług pism tutejszych aresztowała policja onegdaj w nocy w ulicy Landstrasse jakieś dwa podejrzane indywidua, które dźwigały duży pakiet. Po odstawieniu ich do komisariatu policji jeden z aresztowanych wylegitimował się jako lekarz ukraiński i oświadczył, że w tym pakiecie znajduje się pięć milionów koron, stanowiących jego posag. Opowiadał, że ożenił się w Szwajcarii i otrzymał posag w kwocie 50 milionów marek zamienił na marki a następnie na korony. Mieszkał we Wiedniu, gdzie ma 2 mieszkania, jedno w Wassergasse, a drugie w Gersthoferstrasse i przetransportować chciał skarb swój z jednego mieszkania do drugiego. Sprawa jest tem bardziej zagadkowa, że w drodze na komisariat doktor ukraiński przekupił choła policjanta kwotą 50.000 kor. prosił go, aby go nie odstawił na policję. Na razie skarb zdeponowano, a śledztwo prowadzi policja i urząd skarbowy.

— **Koncert pianistki Marji Tyrowicz-Walkowiczowej,** bylej uczennicy prof. Kurza, a następnie Egona Petriego ze współdziałaniem śpiewaczki Anuty Loebówny, uczennicy p. Heleny Moysowiczowej odbędzie się d. 27 b. m. w sali Kasyna Miejskiego. Bilety do nabycia u Seyfarta. Akademicka 6 4725

— **Riunione Adreatica di Sicurtia w Tryjeście.** Na walnem zgromadzeniu tego towarzystwa ubezpieczeń, założonego w roku 1838, które się odbyło dnia 11. kwietnia br. w Tryjeście, przedłożono zamknięcia rachunkowe za lata 1916, 1917, 1918 i 1919. — Nadzwyczajne wypadki ostatnich lat, oraz czynność towarzystwa, rozciągająca się na liczne kraje, uniemożliwiły wcześniejsze przedłożenie zamknięć rachunkowych. Zamknięcie rachunkowe za rok operacyjny 1919 sporządzone zostało w lirach włoskich. Kapitał akcyjny towarzystwa wynosi 10.500.000 lirów włoskich. Towarzystwo wykazuje z końcem roku operacyjnego okrągłą kwotę 153 milionów lirów włoskich jako kapitał i rezerwy, która to kwota rozdziela się w następujący sposób: Wpłacony kapitał akcyjny 10.500.000, rezerwy majątkowe 7,269,647, rezerwy premij 1231, 903, 512, rezerwy szkodowe 11,118,352 lirów włoskich. Przedłożenie zamknięcia rachunkowego za rok operacyjny 1920 nastąpi przypuszczalnie w najbliższych miesiącach: towarzystwo, stwierdza jednak już obecnie, iż rok operacyjny 1920 przyniósł nadzwyczajny rozwój przedsiębiorstwa.

Generalne zastępstwo towarzystwa dla Małopolski, istniejące od roku 1841, posiada swe biura we Lwowie przy ulicy 3-go Maja 12.

Dzielnych i zaufania godnych współpracowników dla akwizycji poszukują się pod najkorzystniejszymi warunkami. 2250

— **Koncert Zbiorewy** uczniów i uczennicy pp. Floriana Kwiecińskiej, Rużyckiej, Setmajerówny, Stangenhaus, Wolfstala i Zaremby, członków Pol. Związku muz. ped., we środę 25. maja o g. 7.30 w sali Tow. Muzycznego.

Konferencja w sprawie zażegnania strajku borysławskiego.

Strajk robotników zagłębia naftowego w Borysławiu i odbenzynie w Drohobyczu przybrał, jak donoszą stamtąd, ostrzejsze formy, nastąpił też rozłam wśród strajkujących. Ministerstwo handlu i przemysłu spowodowało konferencję, któraby miała doprowadzić do zażegnania strajku i w tym celu wydelegowało do Lwowa wiceprezesa państwowego urzędu naftowego inż. Włodomskiego.

Wczoraj przedpołudniem rozpoczęły się w małej sali Izby handlowo-przemysł. obrady o charakterze informacyjnym, w których wzięli udział wyłącznie reprezentanci pracodawców. Obrady były poufne. Popołudniu wysłuchał p. Włodomski delegatów strajkujących robotników, poczem odbył krótką konferencję z pracodawcami, komunikując im stanowisko robotników.

Jak się dowiadujemy ani jedna, ani druga strona nie objawiła wczoraj skłonności do ustępstw. Robotnicy obstają przy żądaniu utworzenia instytucji meżów zaufania, któraby interweniowała w sprawie wydalania robotników itp., zaś pracodawcy nie chcą się zgodzić na ten postulat, objawiając natomiast chęć załatwienia niektórych jeszcze punktów natury ekonomicznej.

Dzisiaj rano rozpocznie się konferencja obu stron. Być może, że przy dobrej woli doprowadzi ta konferencja do jakiegoś porozumienia.

KOMUNIKATY.

— **Polski Bank przemysłowy we Lwowie** wspólnie z Bankiem Dyskontowym Warszawskim w Warszawie i Śląskim Bankiem Eskontowym w Bielsku, założył przy współdziałaniu firmy „MUNDUS“ Allgemeine Handels und Industrie Aktien-Gesellschaft w Zurychu, Spółkę akcyjną pod firmą „MUNDUS“ Polskie Fabryki mebli giętych, Spółka akcyjna z siedzibą w Bielsku, o kapitale zakładowym Mk. 30.000.000. Towarzystwo to objęło fabryki w Buczkowicach, Rybarzowicach i Jasenicach należące przedtem do austriackiego „Mundusa“ złączonych fabryk giętych mebli, tudzież fabryki w Skoczowie i Ustroniu należące przedtem do firmy Jakób i Józef Kohn. 4724

Komunikaty.**Podziękowanie.**

Z okazji likwidowania agendy Intendatury VI armii poczuwa się Prezydium miasta do miłego obowiązku złożenia wyrazów serdecznej podzięk. Wpp. pułkownikowi FICOWSKIEMU, szefowi Intendatury i kapitanowi KORNAUSOWI, referentowi żywnościowemu, za obywatelskie stanowisko, jakie Panowie ci zawsze wobec interesów miasta zajmowali i za gotowość, z jaką w ciężkich dla miasta chwilach z pomocą pospieszyli, szczególnie przez udzielenie z magazynów wojskowych najkonieczniejszych artykułów spożywczych, których brak tak często we Lwowie dawał się odczuwać

Neumann m. n.

Wydział Kongregacji Dzieci Marii w Sacré Coeur zawiadamia, że uroczyste przyjęcie Matki Generalnej odbędzie się we wtorek 24. o godz. 5-tej (Pl. św. Jerzego 1). Liczne zebranie Pań bardzo pożądane.

Katolicki Związek Polek zaprasza osoby uczęszczające dotychczas do **Kuchni obywatelskiej** na Rutowskiego 28, żeby się zgłosiły po nowe legitymacje na obiady codziennie od 11—12 w poł.

Sprzedaż smalcu i margaryny.

Jatki miejskie sprzedają po pół kilograma smalcu i pół kilograma margaryny za łączną cenę w kwocie 260 marek.

Przytem zawiadamia się P. T. Publiczność że jatki miejskie są otwarte we wszystkie dni w których sprzedaż mięsa jest dozwolona w godzinach od 8-mej do 1-szej w południe i od 4-tej do 7-mej po południu.

Miejski Zakład Apropizacyjny.

Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Handlowej Spółki Akcyjnej IMPEX w Krakowie oznaczyło wysokość dywidendy za czas od 1-go lipca 1919 do 31-go grudnia 1920 na mk. 40, od akcji.

Kwota ta zostanie wypłaconą za zwrotem, kuponu Nr. 1. 4706

Nekrologja.

Z OBERTYŃSKICH
Marja Irena Bulandowa
żona profesora Uniwersytetu

urodzona w Cielążu, zmarła po ciężkich cierpieniach we Lwowie dnia 21. maja 1921 r., przeżywszy lat 80.

Ekspozycja zwłok z kaplicy Boimów na dworzec kolejowy odbędzie się we wtorek dnia 24. b. m. o godzinie 10 rano, poczem zwłoki przewiezione do Hujcza, zostaną złożone we środę dnia 25. b. m. w grobie rodzinnym.

W ciężkim smutku pogrążeni mąż z córką, rodzice i bracia prosząc o pozdrowienie Anielskie, zapraszają na obrzęd pogrzebowy krewnych, znajomych, i pobożną publiczność.

Z PIĄTKOWSKICH **JÓZEFA PIĄTKOWSKA**
wdowa po nadrewidencie kolei państwowych.

Zasnęła w Panu dnia 20. maja 1921 r., po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami w Rzeszowie.

Przewiezenie zwłok z głównego dworca odbędzie się w dniu 24. maja 1921 r. o godzinie 2 po południu do grobowca rodzinnego na cmentarzu Łyczakowskim, na które stroskane dzieci i wnuki krewnych, znajomych, przyjaciół i pobożnych chrześcian zapraszają. 4728

Sprawa Puzappu

coraz bardziej się komplikuje.

Jak z Warszawy donoszą, ustąpił ze stanowiska dyrektora naczelnego państw. urzędu zakupu artykułów pierwszej potrzeby p. Lachert. Krają pogłoski w Warszawie, że centrala Puzappu nie może się wyliczyć z przeszło 700 milionów marek.

Niezależnie od śledztwa sądowego, rząd powiolenie wkroczyć w tę sprawę i wysłać swoją specjalną komisję do wszystkich filij i oddziałów Puzappu, między innymi do Lwowa, Gdańska i Bukaresztu, a to komisję, złożoną z ludzi fachowych, którzyby umieli badać i czytać w księgach handlowych.

Komisja taka przytoczyłaby się niezawodnie do wyświetlenia sprawy i ułatwiłaby śledztwo sądowi.

W sprawie tej piszą nam z Czerniowic:

„Afera Puzappu zatacza coraz szersze kregi. Nici tej sięgają już do Bukaresztu. Jak wiadomo,

NADESLANE.

Teatr świetlny „CHIMERA“, Akademicka 8. wyświetla obecnie 4-akt. dramat

Widmo Przeszłości.

Główną rolę kreują Ellen RICHZER i BRUNO KASTNER.

Doskonałe uzupełnienie programu.

utworzyła centrala Puzappu agencję także w Bukareszcie, która otrzymywała prowizję około 3% od wszelkich zakupów, dokonanych dla Puzappu. Kierownikiem tej filii był dr. P. Następnie utworzonym zostało w miejsce agencji t. zw. Konsorcjum Bałkańskie, do którego oprócz dotychczasowej agencji weszła spółka warszawska „Ziemiopłody“

Umowa była również prowizyjną, a kwestja transportów zboża rumuńskiego, zakupionego przez to konsorcjum, należała do Puzappu w Warszawie Umowa opiewała na 10 do 15.000 wagonów zboża, zaś transportami niewiadomo z jakiej racji zaczął się zajmować polski attache wojskowy w Bukareszcie. Dalej okazało się, iż uwięzieni b. starosta Światalski, „radca cesarski“ Jonas i lwowski i kołomyjski Puzapp byli także dostawcami zboża rumuńskiego i to dla państwa po cenach i na warunkach jeszcze gorszych, a dla dostawców świetniejszych, aniżeli to czyniło Konsorcjum Bałkańskie.

Niezrozumiałem wprost jest to, że zarówno bardzo uciążliwa dla państwa polskiego umowa z Puzappem rumuńskim i jeszcze bardziej uciążliwa umowa z Puzappami małopolskimi była zatwierdzona przez centralne władze polskie. Spekulano małopolscy umieli tak sprytnie zakreślić się koło rzeczy w Rumunii, że mieli zawsze do dyspozycji dostateczną ilość magazynów polskich dla swoich towarów.

Obecnie byłoby wskazaniem, aby władze zbadały, kto właściwie przydziałał w Rumunii magazyny polskie Światalskiemu i tow. z pominięciem innych dostawców. Nie ulega wątpliwości, że faworyzowani dostawcy musieli drogo opłacać się za okazywane im względy“.

Tyle korespondent czerniowiecki. Nie wątpimy, że śledztwo zajmie się także tą sprawą i uchyli rąbek zasłony...

NADESLANE.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności).

Na zjazd koleżeński abiturientów Gimnazjum VIII. we Lwowie z r. 1919 który się odbędzie z początkiem lipca b. r. zechcą koledzy podać bezzwrotnie swe adresy na ręce kolegów: Dr. Tadeusz P. okopowicz Warszawa ul. Wspólna 30/3, Dr. Kajetan Stroński Lwów Zyblikiewicza 24, wzgl. adw. Dr. Ignacy Kretz Lwów Akademicka 12. 4708

Dr. S. MIKOŁAJSKI

ul. Śniadeckich 6. II. p. ord. od godz. 3-5 popoł. w chorobach wewn. i chor. dzieci.

KRONIKA SPORTOWA.

Ubiegła niedziela, aczkolwiek wystąpiły w niej do zawodów tylko drużyny drugorzędne, była jednak ważnym dnem w sporcie lwowskim. Widowska, jakie nam nastęcznie, były wprawdzie bardzo s'abiutkie i dużo grubych wad dopatrywać by się w nich można, mimo to, te trzy matche, rozegrane na boiskach T. Z. R., L. K. S. „Pogoni“ i S. K. S. „Lechia“ świadczą i dają nam obraz coraz więcej i coraz widoczniej rozszerzającego się współzawodnictwa na arenie sportowej Lwowa. Ten moment jako dodatni podnieść należy.

„Pogoni“ II.—„Polonia“ (Przemysł) 4:2 (1:0). Druga drużyna „Pogoni“ grała lepiej niż na matchu z „Czarnymi“ II. Napad okazał tym razem więcej zgrania i kombinacji, pomoc i obrona nie

przedstawiały tak rażąco różnolitych i nie związanych wspólnym interesem grup, jak to miało miejsce poprzednio. Całość jednak nie rozwinięła gry odpowiedniej do klasy. „Polonia“ najpoważniejszy przeciwnik w rozgrywkach o mistrzostwo B-klasy i najlepsza obecnie drużyna promocyjna stanowi zespół dość dobry w tyłach, napad natomiast gra szybko, lecz chaotycznie i mało technicznie jest wyrobiony. Przebieg gry nie wykazywał niczyjej przewagi, stosunek sił mniej więcej równy, a zwycięstwo „Pogoni“ przypisać należy li tylko temu, że górowała atakiem nad „Polonią“. Gra prowadzona była dość monotoniem, miejscami nawet bardzo nudna. Dwa punkty na swoją korzyść uzyskała „Pogoni“ z rzutów karnych. Sędziował p. Schneider.

Stryjski klub sportowy—Czarni kombinowali 1:1 (1:0). Match przyjaźielski obu powyższych drużyn zakończył się nerozegrana. „Stryj“ okazał się dość silnym współzawodnikiem. U „Czarnych“ mało zgrania i brak treningu był widoczny.

„Lechia“—„Rewera“ 4:1. „Rewera“ w tym roku znacznie podupadła i zdaje się, że stanie na ostatnim miejscu w mistrzostwie B-klasy. „Lechia“ odniosła łatwe zwycięstwo, grając przez cały czas z przewagą. Sędziował p. Hipp.

F. B.

Cracovia-Czarni 6:1 (2:1). Ub. niedzieli bawiła w Krakowie pierwsza drużyna Czarnych, gdzie doznała od Cracovji porażki w powyższym stosunku.

OGŁOSZENIA.**Szczotki i miotły**

ryżowe

pierwszorzędnej jakości poleca

„SPOŁEM“

Związkowe Towarzystwo handlowe
Lwów, 3. Maja 19.

„Providentia“

Polska rządowo upoważniona Agencja dla transakcji majątkowych 4350

FRANCISZKA KAZIMIERZA MUSZAKA

Lwów, ul. Leona Sapiehy 57, II. p.

sprzeda kilka solidnej budowy kamienic we Lwowie, kilka wili we Lwowie i Brzuchowicach, kilkanaście majątków ziemskich, także do parcelacji. Przyjmuje w komis wszystkie powyżej podane objekta, ręcząc za solidne przeprowadzenie transakcji. — Godziny urzędowe od godz. 3—5 pop.

Kapy, Firanki, Portjery, Dywany, Materje meblowe, Pościel

w największym wyborze po najniższych cenach poleca znany **MAGAZYN MEBLI** pod firmą:

Józef Schuster Lwów, ul. Rutowskiego 16.

GELATI AL BAGNO

poleca **Kawiarnia Ziemiańska**

specjalny chłodziak

oraz KAWĘ MROŻONĄ itp.

Lwów, ul. Batorego 6. I. p.
Po teatrze i innych spektaklach
gorąca wybor. kawa i port

APOLLO Przepiękny dramat w 5 aktach wytwórni włoskiej

FEMINA tajemnica buduaru księżnej pani. Jutro z powodu koncertu tylko do godziny 7-mej wiecz.

Amoniak płynny gwar. bezwodny

dla
**Browarów,
Chłodzarni,
Rzeźni,
Fabryk lodu itd.**

do nabycia zaraz u firmy 666

„ORIENT”

Chem. Towarz. akcyj. przemysłowe i handlowe
Wiedeń I., Fleischmarkt nr. 1.
Adres telegramów „Orindust“ Wien. Tel. 18270.

Związek pracującej inteligencji polskiej z Rusi

mający na celu samopomoc w wyszukiwaniu pracy, kształceniu dzieci, sprowadzeniu rodzin i td. został ukonstytuowany przez Walne Zgromadzenie w dn. 8 bm. i przyjmuje zapisy członków. Do Związku należeć mogą wszyscy byli pracownicy Rusi jako to: rolnicy, inżynierowie, adwokaci, lekarze, nauczycielowie, administratorzy, cukrownicy, aptekarze, kooperatyści, leśnicy, buchalterzy, gorzelniarze, mechanicy, pracownicy handlowi, biurowi, bankowi, oficjałści prywatni i wogóle wszyscy ludzie pracy. Przewidziane jest tworzenie oddziałów prowincjonalnych.

Wszelką korespondencję należy skierowywać pod adresem inż. Jana Lipkowskiego — Warszawa, Wspólna 37 m. 5 tamże mieści się tymczasowe biuro Związku.

4723 **KOMITET NACZELNY.**

„OSWIECIM”

Fabryka maszyn rolniczych
Odlewania żelaza i metalu
w Oswiecimiu (Małopolska)

Wyrabia masowo:

Wozy gospodarcze w 3-ch wielkościach — **Sieczkarnie** bębnowe w 4 wielkościach. — **Młyki** do czyszczenia zboża. — **Kieraty i Przystawki**, **Młocarnie** ręczne i kieratowe, **Brony** i t. d.

Odlewy od 0.3 do 5.000 kilogr. wag własnych lub nadesłanych modeli. Cenniki na żądanie.

4581

Proszek drożdżowy wanilowy „RITTERA”

poleca hurtownie 4453

L. Hoszowski, Lwów, Akademicka 3.

TECHNICZNE BIURO

budowy gorzelni, rafinerji, drożdżarni, krochmalarni, browarów, młynów, tartaków, suszarni i t. p.

Lwów, Brajerowska II A.

Biuro posiada kompletne urządzenia gorzelniarne na 30 gorzelni, daje wszelką gwarancję za dobre urządzenie i funkcjonowanie aparatów, spirytus otrzymuje się wprost ze zacieru do 95% Trallesa.

Biuro posiada wszelkie części składowe maszyn, jak kompletne urządzenia dla wyżej wymienionych przemysłów. 4606

Zamówienia wykonuje natychmiast.

CERATY

meble tapicerowane, materace włosienne i sprężynowe, łóżka żelazne, wkłady druciane materiały na pokrycie mebli, kapy na łóżka itp.

Poleca Skład tapet S. WEISS, Lwów, Sobieskiego 2.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Michał Salpeter

Sykstuska 17., ordynuje od 8-9 i od 12-6. 4718

Zjazd koleżański w Jarosławiu

Dnia 5/6. br. odbędzie się w Jarosławiu zjazd koleżański byłych abiturjentów tego gimnazjum, którzy w r. 1896 złożyli egzamin dojrzałości.

Zawiadamiając o tem P. T. Kolegów, upraszam o wcześniejsze zawiadomienie mię o przybyciu, celem przygotowania pomieszczenia.

Piotr Malinowski
radca skarbu w Jarosławiu.

4669

Rada Szkolna Powiatowa w Opocznie Ziemi Radomskiej

ogłasza niniejszem konkurs na kilkadziesiąt posad nauczycieli (-tek) publicznych szkół powszechnych w powiecie, wolnych z początkiem najbliższego roku szkolnego.

Na posady te reflektować mogą w pierwszej linii nauczyciele o pełnych kwalifikacjach naukowych, pozatem kandydaci (-tki) z ukończoną conajmniej VI. kl. szkoły średniej. Przyjęcie tych ostatnich uzależnionem będzie jednak od pomyślnego ukończenia 2½ miesięcznego kursu metodycznego, który odbywać się będzie w miesiącach wakacyjnych.

Podania należy udokumentowane nadsyłać należy pod adresem Rady Szkolnej Powiatowej w Opocznie Ziemi Radomskiej do końca czerwca 1921.

Przewodniczący R. S. P.
Zygmunt Wolski.

4632

Daje lakierowy połysk
Deszcz nie zmywa
Skóra staje się mięka
Chroni od wilgoci i
... pękania. ...

Warszawa, Grzybowska Nr. 40.

4446

Samodzielny kierownik tartaku

fabryki stolarskiej i beczek cementowych, 43-letni, kawaler, z kilkunastoletnią praktyką z bardzo dobrymi referencjami, dobry fachowiec i manipulant, żyjący sobie zmienić terazniejszą posadę. Zgłoszenia przyjmuje administracja Kurjera Lwowskiego pod „Kierownik tartaku 156”. 4279

Dom Techniczno-Handlowy „PODOLE” w Tarnopolu.

Kupuje i sprzedaje wszelkie materiały budowlane i maszyny rolnicze, przeprowadza transakcje handlowe na rachunek własny i na zlecenia. Przyjmuje zastępstwa wszelkich firm handlowych i towary w komis. Posiada własne magazyny przy torze kolejowym i w mieście. 4394

„AUFHAB”

Hala licytacyjna i Tow. handlowe dla futer, skór garbowanych i skór surowych.

TOW. Z OGR. ODP.

Wiedeń I Franz Josefs Kai 47.

Skład transytowy mający rządowe upoważnienie do przyjmowania największych ilości skór suchych każdego rodzaju.

Stale stosunki z klientami niemieckimi, czeskimi, austriackimi, francuskimi, angielskimi, holenderskimi, belgijskimi i włoskimi fabrykantami i kupcami.

Korzystne lombardowanie znajdujących się w naszym składzie transytowym towarów w każdej walucie.

Położenie centralne dla eksporterów kupujących dla fabryk, garbarzy dla handlarzy i fabrykantów skórami surowymi.

Komisyjna sprzedaż złożonych na składzie towarów na najdogodniejszych warunkach.

Skład transytowy ze wszystkich i do wszystkich krajów z pozwoleniem wwozu i wywozu. 631

Futra i skóry. W najbliższym czasie podany wiadomość o mającym się odbyć w Wiedniu wprowadzonym u nas targu.

Najlepszą

cykorję krajową

z fabryki

FERDYNANDA BOHMA & Co

w Włocławku

przewyższająca pod względem jakości i dobroci wszelkie wyroby fabryk zagranicznych.

Poleca Firma

Lambert i Krzysiak

we Lwowie

w ładunkach całowagonowych tudzież skrzyniami.

4608 ul. Podlewskiego I. 7.
Telef. 265 Adres telegr. LAMBROLEW.

doskonale **Przedstawiciel**

wprowadzony na Wschodnią Małopolskę poszukiwany przez warszawską fabrykę wyborowych mydeł toaletowych. Oferty z podaniem prowadzonych obecnie artykułów i referencji przyjmuje Tow. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie, Jasna 10. pod „Ropas”. 4720

Drzewo kantowe

(krokwie i belki) we wszystkich wymiarach, Deski, Jaki, gonty, papy oraz inne materiały budowlane sprzedaje po umiarkowanych cenach ze składu pojedynczo i wagonowo „DOMUS” Towarz. dla dostaw budowlan., Lwów, Zółkiewska 79.

PARCELACJA!

Ważne dla Osadników

Małorolnych Służby dworskiej i t. d.

Na mocy upoważnienia Głównego Urzędu Ziemskiego w Warszawie z dnia 30. października 1920 r. L. 16789/11.

Oddział Parcelacyjny

Ziemskiego Banku Kredytowego we Lwowie
dawniej przy ulicy 3-go Maja 1. 12.
obecnie w budynku bankowym przy ul. Trzeciego Maja 1. 5.

parceluje majątki położone we wschodniej Małopolsce. — Parcelację przeprowadza na dogodnych warunkach. — **Udziela pożyczek hipotecznych** na zakupione grunty jak również **wyrabia pożyczki** z Państwowego Funduszu osadniczego.

Transakcje wykonane przez **ODDZIAŁ PARCELACYJNY** Ziemskiego Banku Kredytowego we Lwowie nie wymagają osobnego zezwolenia Rządu.

W razie potrzeby **pośredniczy ODDZIAŁ PARCELACYJNY** w udzielaniu kredytu właścicielom dóbr ziemskich na cele oddłużania majątków na parcelację przeznaczonych.

Wszelkich informacji dotyczących parcelacji kupna i sprzedaży majątków ziemskich udziela odwrotnie pisemnie lub ustnie w biurze od 9-tej do 3-ciej popoł.

4667

Nauka i wychowanie.

NOWY KURS

rachunkowości państwowej

rozpoczynają dnia 1. czerwca br.

KONC. PRAKT. KURSY KSIĘGOWOŚCI

Z. OLSZEWSKIEGO

Lwów, ul. Kurkowa 38.

Wpisy od 3—6 popoł. Dla zamiejscowych nauka system. koresp.

4707

Posady i prace.

Poszukują zajęcia jakiegokolwiek, zdemobilizowany sierżant, na wsi lub w mieście, a to jako kontrolor, dozorca. Zgłoszenia pod adresem Nicker, Janowska 26, II. piętro. 4688

POSZUKUJE

ENERGICZNEGO NADGRODNIKA

z dużym kapitałem, na dyrektora i wspólnika w prosperującej poważnej firmie ogrodniczej w Warszawie. Zgłoszenia: „Reklama Polska“, Warszawa, Jasna 10, pod „Nadogrodnik“. 4719

Stenografowie i Potrzebna większa ilość stenografów (-stek) do Warszawy, na prowincje i zagranicę na dobrych warunkach. Oferty Centralny Związek Stenografów, Krucza 26/13 Warszawa. 4721

POLSKI BANK KRAJOWY

przyjmie 1—3 siły ukwalifikowane ze studjami prawniczymi lub handlowymi (stenografowie będą mieli pierwszeństwo. Zgłoszenia tylko z najlepszymi rekomendacjami wnosić do Sekretariatu. 4709

Kierownika energicznego bezwzględnie uczciwego, samodzielną siłą, w poważniejszym wieku, obeznanego z maszynami w ten zakres wchodzącymi jak również z manipulacją drzewa poszukuje: Cegielnia parowa i tartak w Nierodzim poczta Skoczów, Śląsk Cieszyński. Pierwszeństwo mają znający się również na wyrobach betonowych, którzyto fabrykacja jest w projekcie. Podania z opisem dotychczasowego zajęcia, odpisy świadectw, stawianych warunków wnosić najpóźniej do 15. czerwca 1921. 4711

Egzaminowana pielęgniarka poszukuje posady na wyjazd. Zgłoszenia do administracji „Pielęgniarka“. 4705

Kupno i sprzedaż.

Baczność Panie!

Najnowsze plecionki stómkowe we wszystkich kolorach i gatunkach — poleca Ceny fabryczne. — Zamówienia hurtownie i detalicznie uzupełniamy natychmiast. 3310 I. Kraj. Fabryka Kapeluszy RUDOLFA NEUWELTA

Naczynia Kuchenne

Berlińska firma eksportowa sprzedaje duży transport maszynek do mleczenia mięsa i naczyń aluminiowych, znajdujących się na składzie w Polsce. Ta sama firma poszukuje zastępców z tej branży. Oferty sub: EKSPORTPOL nadsyłać do Centr. Biura Ogłoszeń L. i E. Metz i Ska, Warszawa, Marszałkowska 130. 980

Wyk tubin, seradeli i pe-luszkę ma do sprzedania Nadwiślańska Spółka, Kraków Mazowiecka 14. 4716

Waga decymalna 1000 kg, Stal resorowa 40x6 Żelazo 20x11, Winda na żelazo kontówka, za 1 kg. 10 mp., haki do rur wodociagowych 20 Mp. 1 kg., do nabycia w firmie Cwenański, Lwów, Staszica 5. 4675

Maszyny nożne Singera sprzedam. Krawcowa Plac Marjacki 5 III. piętro. 4694

WAZELINA APTECZNA

Wazelina techniczna, Olej wazelinowy żółty Soda bicarbonica Nbb. I. w beczkach poleca Drogueria „Podhalańska“ w Starym Sączu. 4696

Kamienie młyńskie francuskie oraz naturalne, Walce, Kaspary oryginalne, Turbiny, Motory po cenach konkurencyjnych poleca „PILOT“, Lwów Batorego 4. 4514

Łyżki stołowe aluminium, Szafliki, wiaderka. kowewki, Balie własnego wyrobu, solidnie wykonane do nabycia w firmie Stanisław Cwenański, Lwów Staszica 5. 4676

Wowe trzy suknie tanio sprzedam. Plac Marjacki 5. III. piętro. Krawcowa. 4693

Dachówka, blacha cynkowa do krycia dachów po cenach niższych poleca „PILOT“, Lwów Batorego 4. 4594

Motocarnia Lokomobiła. Pług Stocka, Pług Avance, Pługi Sacka okazynie nader tanio poleca PILOT Lwów, Batorego 4. 4596

Motor Diesla 30 P. S. używany oraz inne okazynie do nabycia „PILOT“ Lwów, Batorego 4. 4469

Pity do gatrów i do cyrkularak, poleca Antoni Haiski, Lwów Sobieskiego 3. 4458

Różne.

potrzebna turbina od 50 do 60 koni siły na spadek 150 ctm. na przepływ od 1000—4000 liter wody w sekundzie, termin do 15. czerwca br. Kozaczówka, Henryk Reich. 4717

owo otworzona pracownia sukien damskich wykonuje robotę bardzo solidnie, szybko i tanio, Wagilewicz 2, II. piętro. 4672

dentysta dr. BRZESKI, Lwów Akademicka 3, powrócił, wyjmuje zęby bez bólu, sztuczne zęby w złocie i kauczuku. 2981

Poszukują części wagonu lub części wozu melowego do wspólnego przewozu rzeczy ze Lwowa do Lublina. Wiadomość w biurze „Reklama“, Lublin ul. Kościuszki 8. 4713

Lekarz (porucznik) w Poznaniu zamieni miejsce z kolegą D. O. G. lwowskiem. Zgłoszenia do administracji pod „lekarz“. 4692

Magister farmacji, z gotówką 500.000 mk. szuka samodzielności. Wiadomości przyjmuje z grzeczności pani Jetti Freundowa, we Lwowie, ul. Kętrzyńskiego 7. 4686

Książki handlowe amerykański do kopiowania kwitarjusz, bloczki kasowe

poleca „SARMACJA“ Lwów, Akademicka 3. 5649

L. 3467.

Ogłoszenie.

Okręgowa Dyrekcja Odbudowy w Krakowie „Krzysztofory“ rozpisuje ofertową licytację na sprzedaż stolarskiej hali maszynowej w Grybowie.

Przedmiotem sprzedaży będą urządzenia hali maszynowej, warsztaty i narzędzia, materiały drzewne w hali się znajdujące, oraz niezmontowane maszyny.

Oferty pisemne zapieczętowane należy wnosić na ręce Dyrektora Okręgowej Dyrekcji Odbudowy w Krakowie do dnia 10. czerwca włącznie z napisem „Oferta na sprzedaż stolarskiej hali maszynowej w Grybowie“.

O bliższych warunkach sprzedaży można się poinformować w Oddziale drzewnym Okręgowej Dyrekcji Odbudowy w Krakowie, a celem oglądnięcia przedmiotów sprzedaży należy się zgłosić do funkcjonariusza Pow. Biura Odbudowy w Gorlicach znajdującego w hali w Grybowie. 4715

Oferenci winni złożyć w kasie podręcznej Okręg. Dyrekcji Odbudowy w Krakowie wadium w wysokości 50.000 Mk.

Okręg. Dyr. Odbud. zastrzega sobie swobodę w wyborze oferty.

DYREKTOR.

OGŁOSZENIE.

Walne Zgromadzenie

członków włościańskiego Związku Kredytowego

Stowarz. zarej. z ogr. poręką we Lwowie ul. Sokoła 3.

odbędzie się w dniu 31. maja 1921 o godz. 11. przed południem w biurach Włościańskiego Związku kredytowego z następującymi **PORZĄDKIEM DZIENNYM:**

- 1) Sprawozdanie Dyrekcji.
- 2) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.
- 3) Zatwierdzenie bilansu, rozdział zysków i udzielenie Dyrekcji absolutorjum.
- 4) Wybór Rady Nadzorczej i Komisji rewizyjnej.
- 5) Wybór 2 Dyrektorów i 1 zastępcy.
- 6) Wnioski członków.

Zauważa się, że w razie braku statutowego kompletu członków odbędzie się tego samego dnia o godz. 12 w południe drugie Walne Zgromadzenie Członków Włościańskiego Związku kredytowego, które poweźmie ważne uchwały bez względu na obecność członków wymagana statutem.

PREZES:
Inż. Maślanka. 4726

Świerzbę usuwa w ciągu 3 dni mydlana „Maść P-ra Hebdy“ uznana przez powagi lekarskie.

Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami bielizny i ciała, z łatwością się zmywa wodą.

Żądać w aptekach i składach aptecznych tylko „Maść P-ra Hebdy“ z świerzbowcom na etykiecie. Słoiki od 1-3-12 osób. Tow. E. Hebda i Ska Warszawa, Elektornia 18. Tel. 1-37. Dla koni od świerzby i parcho „Ekwoł Hebda“, skład na Lwów S. Stenzel, apteka, Hetmańska 8. 315